

Sygn. akt VII U 3008/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Ołtarzewska

Protokolant: st.sekr.sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy Z. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty rodzinnej

na skutek odwołania Z. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 28 września 2012 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonej Z. L. prawo do renty rodzinnej od dnia 19 czerwca 2012r. i stwierdza odpowiedzialność pozwanego organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji od dnia 23 listopada 2012r.

Sygn. akt VII U 3008/12

UZASADNIENIE

Ubezpieczona Z. L. w odwołaniu wniosła o przyznanie jej prawa do renty rodzinnej po mężu S. L. podając, iż nie mieli oni rozwodu, separacji ani rozdzielności majątkowej. Byli normalną zgodną rodziną. Z uwagi na wyjazd męża do rodziny była z nim w kontakcie telefonicznym. Dopiero w chwili jego śmierci dowiedziała się, że przebywał on w ośrodku dla bezdomnych.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie wskazując, iż ubezpieczona do dnia śmierci męża nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej (co najmniej od 2011r. małżonkowie nie mieszkali razem, nie prowadzili wspólnego gospodarstwa), a zatem brak jest podstaw do przyznania prawa do renty rodzinnej.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Ubezpieczona Z. L. urodziła się (...).

W dniu 26 czerwca 2012r. wystąpiła ona do pozwanego z wnioskiem o rentę rodzinną po zmarłym w dniu 19 czerwca 2012r. mężu S. L..

Mąż ubezpieczonej miał ustalone prawo do emerytury.

Ubezpieczona nie mieszkała razem z mężem przed jego śmiercią, nie prowadziła też z nim wspólnego gospodarstwa domowego.

Od dnia 12 sierpnia 2002r. ubezpieczona miała ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 16 października 2002r. w sprawie o sygn. akt III RC 771/02 alimenty na jej rzecz od S. L.. Obowiązek alimentacyjny nie został uchylony.

Decyzją z dnia 28 września 2012r. pozwany odmówił ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej. W uzasadnieniu decyzji pozwany przywołał treść art. 70 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wskazał, iż odmawia prawa do renty rodzinnej, ponieważ do dnia śmierci męża ubezpieczona nie pozostawała z mężem we wspólności małżeńskiej.

Od tejże decyzji ubezpieczona odwołała się w niniejszej sprawie.

Po doręczeniu ubezpieczonej odpisu odpowiedzi na odwołanie wskazała ona w piśmie procesowym z dnia 05 stycznia 2013r. (k.13), że miała ustalone na swoją rzecz alimenty od męża w kwocie 150 zł miesięcznie. Do pisma dołączyła odpis wyroku z dnia 16 października 2002r.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o: akta rentowe ubezpieczonej i jej męża S. L., akta Sądu Rejonowego w Malborku o sygn. III RC 771/02, informacje nadesłane przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie i w Malborku (k.27 i 31).

W myśl art. 70 ust. 1,2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wdowa ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli:

- 1) w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo
- 2) wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole – 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej.(ust.1)

Prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych w ust. 1 pkt 2.(ust. 2)

Małżonka rozwiedziona lub wdowa, która do dnia śmierci męża nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli oprócz spełnienia warunków określonych w ust. 1 lub 2 miała w dniu śmierci męża prawo do alimentów z jego strony ustalone wyrokiem lub ugodą sądową.(ust.3)

Ubezpieczona spełnia warunki wymagane do uzyskania prawa do renty rodzinnej po mężu, bowiem w chwili jego śmierci miała ponad 50 lat oraz posiadała ustalone wyrokiem sądowym prawo do alimentów zasądzonych na jej rzecz od męża.

Zmarły mąż ubezpieczonej pobierał emeryturę, a więc spełniony został warunek określony w art. 65 ust. 1 powołanej wyżej ustawy.

Sąd Okręgowy uznał ponadto, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji, stosownie do treści przepisu, art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie

ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Przez wyjaśnienie „ostatniej niezbędnej okoliczności” należy rozumieć wyjaśnienie ostatniej okoliczności koniecznej do ustalenia istnienia prawa do świadczenia.

W niniejszej sprawie pozwany w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji nie podał wszystkich przesłanek wymaganych do uzyskania prawa do renty rodzinnej. Nie wskazał bowiem na treść ust. 3 art. 70 w/w ustawy, co wydaje się tym istotniejsze, że ubezpieczona w oświadczeniu z dnia 27 sierpnia 2012r. podała, iż przed śmiercią męża nie miała z nim kontaktu. Nadto z akt rentowych S. L. wynikało, że świadczenie jest mu przekazywane na inny adres, niż adres ubezpieczonej.

Ubezpieczona natomiast po uzyskaniu dodatkowych informacji zawartych w odpowiedzi na odwołanie co do warunków wymaganych do renty rodzinnej wykazała swoje uprawnienie do alimentów ze strony męża.

Gdyby pozwany wywiązał się ze swoich obowiązków należycie i w zaskarżonej decyzji wskazał pełną podstawę prawną, to ubezpieczona zapewne jeszcze na etapie postępowania przed organem rentowym wykazałaby swoje uprawnienia tak, jak wykazała je niezwłocznie przed Sądem, a pozwany mógłby ustalić prawo do dochodzonego świadczenia.

Odwołanie w niniejszej sprawie wpłynęło do pozwanego w dniu 23 października 2012r.

Sąd przyjął, iż gdyby ubezpieczona została prawidłowo poinformowana o podstawie prawnej zaskarżonej decyzji, to z tą datą złożyłaby informację o alimentach wraz z wyrokiem. Pozwany miałby wówczas zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy 30 dni tj. do dnia 22 listopada 2012r. na wydanie decyzji przyznającej prawo do renty rodzinnej. Skoro do tego czasu nie ustalił prawa do świadczenia, to od dnia następnego po upływie 30-dniowego terminu, czyli od dnia 23 listopada 2012r. ponosi on odpowiedzialność za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Mając na względzie przedstawione wyżej okoliczności Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. jak i cytowanych powyżej przepisów orzekł jak w sentencji.

SSO Maria Ołtarzewska